

OBSAH

I. ZÁKONÍK PRÁCE S KOMENTÁŘEM VČETNĚ NOVELY PLATNÉ OD 1. 1. 2001	11
1. Účel a cíl novely zákoníku práce	11
2. Soulad nové úpravy s ústavním pořádkem ČR, právem ES a mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána	21
3. Platné znění zákoníku práce s komentářem a s vyznačením změn od 1. 1. 2001	22
ČÁST PRVNÍ: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	22
HLAVA PRVNÍ: Působnost zákoníku práce	22
HLAVA DRUHÁ: Účastníci pracovněprávních vztahů	42
Zaměstnavatelé	47
Zaměstnanci	54
Zastoupení	57
HLAVA TŘETÍ	58
Přístup k nadnárodním informacím a projednání	88
Společná ustanovení	88
Vyjednávací výbor	91
Usnesení o skončení vyjednávání	92
Evropská rada zaměstnanců ustavená ujednáním	92
Ujednání o jiném postupu pro nadnárodní informace a projednání	93
Evropská rada zaměstnanců ustavená podle zákona	93
ČÁST DRUHÁ: PRACOVNÍ POMĚR	97
HLAVA PRVNÍ: Vznik, změny a skončení pracovního poměru	97
Pracovní smlouva a vznik pracovního poměru	102
Vznik pracovního poměru	120
Povinnosti vyplývající z pracovního poměru	120
Změny pracovního poměru	125
Změna sjednaných pracovních podmínek	125
Převedení na jinou práci	125
Pracovní cesta a přeložení	133
Převedení zaměstnance na původní pracovní místo	136
Převedení a přeložení na žádost zaměstnance	138

Účast odborových orgánů při převádění	138
Skončení pracovního poměru	138
Dohoda	140
Výpověď	141
Výpovědní doby	142
Výpověď daná zaměstnavatelem	143
Zákaz výpovědi	159
Výpověď daná zaměstnancem	165
Hromadné propouštění	167
Okamžité zrušení	169
Skončení pracovního poměru sjednaného na určitou dobu	172
Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	173
Účast odborových orgánů při rozvázání pracovního poměru	174
Pracovní posudky a potvrzení o zaměstnání	176
Odstupné	179
Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru	182
Volba a jmenování	186
Souběžné pracovní poměry a vedlejší činnost	188
Vedlejší pracovní poměr	188
Vedlejší činnost	191
HLAVA DRUHÁ: Pracovní kázeň a pracovní řád	193
Základní povinnosti zaměstnanců	193
Základní povinnosti vedoucích zaměstnanců	194
Výkon jiné výdělečné činnosti	195
Pracovní řád	198
HLAVA TŘETÍ: Pracovní doba a doba odpočinku	199
Pracovní doba a přestávky v práci	199
Vymezení pojmů	199
Rozvržení pracovní doby	202
Pružná pracovní doba	205
Formy pružné pracovní doby	206
Překážky v práci při pružné pracovní době	206
Práce přesčas při pružné pracovní době	207
Kratší pracovní doba a jiná úprava pracovní doby	213

Začátek a konec pracovní doby	215
Přestávky v práci	216
Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny	218
Dny pracovního klidu	220
Nepřetržitý odpočinek v týdnu	221
Evidence pracovní doby	223
Pracovní pohotovost	224
Práce přesčas a noční práce	225
Dovolená na zotavenou	230
Dovolená za kalendářní rok	231
Dovolená za odpracované dny	234
Dodatková dovolená a další dovolená	235
Společná ustanovení o dovolené na zotavenou	237
HLAVA ČTVRTÁ: Mzda, náhrada mzdy a náhrady výdajů	242
Mzda	242
Splatnost mzdy	243
Výplata mzdy	244
Srážky ze mzdy	248
Náhrada mzdy při překážkách v práci	252
Překážky na straně zaměstnance	252
Překážky z důvodů obecného zájmu	252
Náhrada mzdy při výkonu služby v ozbrojených silách a civilní služby ...	256
Školení a studium při zaměstnání	257
Důležité osobní překážky v práci	258
Překážky na straně zaměstnavatele	262
Prostoje a přerušení práce způsobené nepříznivými povětrnostními vlivy	262
Ostatní překážky na straně zaměstnavatele	263
Náhrady výdajů poskytované zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce	265
HLAVA PÁTÁ: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	265
Základní ustanovení	265
Prevence rizik	266
Odborná způsobilost	270
Povinnosti zaměstnavatele	271

Osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje	273
Bezpečnostní značky a signály	275
Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání	276
Pracoviště a pracovní prostředí	277
Výrobní a pracovní prostředky a zařízení	281
Zvláštní odborná způsobilost	281
Rizikové faktory pracovních podmínek a kontrolovaná pásma	282
Zákazy některých prací	284
Organizace práce a pracovní postupy	285
Práva a povinnosti zaměstnanců	286
Kontrola odborových orgánů	291
Účast zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	292
Státní odborný dozor	295
HLAVA ŠESTÁ: Péče o zaměstnance	296
Pracovní a životní podmínky zaměstnanců a jejich odborný rozvoj	296
Péče o kvalifikaci zaměstnanců a její zvyšování	297
Uložení svršků a dopravních prostředků	315
Zabezpečení při pracovní neschopnosti a ve stáří a zaměstnávání po návratu do práce	317
HLAVA SEDMÁ: Pracovní podmínky žen a mladistvých	325
Pracovní podmínky žen	325
Zákazy některých prací	328
Pracovní podmínky těhotných žen a matek	332
Převedení na jinou práci	332
Pracovní cesty a přeložení	333
Rozvázání pracovního poměru	334
Úprava pracovní doby	334
Mateřská a rodičovská dovolená	336
Mateřská dovolená	336
Rodičovská dovolená	337
Mateřská a rodičovská dovolená při převzetí dítěte	337
Společná ustanovení o mateřské a rodičovské dovolené	338

Přestávky ke kojení	339
Pracovní podmínky mladistvých	339
Zákaz práce přesčas a práce v noci	342
Práce zakázané mladistvým	344
Lékařské vyšetření	349
HLAVA OSMÁ: Náhrada škody	349
Předcházení škodám	349
Odpovědnost zaměstnance za škodu	350
Obecná odpovědnost	350
Odpovědnost za nesplnění povinností k odvrácení škody	357
Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat	357
Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů	361
Společná ustanovení o odpovědnosti zaměstnance	362
Rozsah náhrady škody	362
Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	368
Obecná odpovědnost	368
Odpovědnost za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání	370
Odpovědnost ve zvláštních případech	413
Odpovědnost za škodu na odložených věcech	413
Odpovědnost při odvrácení škody	416
Společná ustanovení o odpovědnosti zaměstnavatele	416
Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	417
HLAVA DEVÁTÁ: Pracovní spory	423
ČÁST TŘETÍ	423
ČÁST ČTVRTÁ: DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR	423
Dohoda o provedení práce	426
Dohoda o pracovní činnosti	430
ČÁST PÁTÁ: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	433
HLAVA PRVNÍ: Právní úkony	433
Neplatnost	433
Smlouvy (dohody)	442

HLAVA DRUHÁ: Zajištění práv a povinností z pracovněprávních vztahů	443
HLAVA TŘETÍ: Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů	446
HLAVA ČTVRTÁ: Zánik práv a povinností z pracovněprávních vztahů	458
Uspokojení nároku	458
Uplynutí doby	460
Dohoda o sporných nárocích	460
Smrt zaměstnance	460
HLAVA PÁTÁ: Lhůty a doby	461
Počítání času	465
Doručování	466
ČÁST ŠESTÁ: ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	471
Zvláštní úprava pracovního poměru některých zaměstnanců	471
Výklad některých pojmů	478
Průměrný výdělek	479
Přechodná ustanovení	484
Zrušovací ustanovení	486
Účinnost	491
Článek VI zákona č. 74/1994 Sb.: Přechodná ustanovení	491
Čl. V zákona č. 167/1999 Sb.: Přechodná ustanovení	492
Nález Ústavního soudu č. 192/1999 Sb.	493
Čl. II zákona č. 155/2000 Sb.: Přechodná ustanovení	493
II. ZMĚNY DALŠÍCH PŘEDPISŮ V SOUVISLOSTI S NOVELOU ZÁKONÍKU PRÁCE	495
1. Změna zákona o zaměstnanosti (zákon č. 1/1991 Sb.)	495
2. Změna zákona o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti (zákon č. 9/1991 Sb.)	497
3. Změna zákona o státní sociální podpoře (zákon č. 117/1995 Sb.)	497
4. Změna zákona o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (č. 186/1992 Sb.), zákona o Bezpečnostní informační službě (č. 154/1994 Sb.) a zákona o vojácích z povolání (č. 221/1999 Sb.)	498

III. NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 108/1994 Sb., KTERÝM SE PROVÁDÍ ZÁKONÍK PRÁCE A NĚKTERÉ DALŠÍ ZÁKONY	499
Příloha k nařízení vlády č. 108/1994 Sb. – Důležité osobní překážky v práci, při nichž se poskytuje pracovní volno	531
IV. VZORY NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH SMLUV, DOHOD A PODÁNÍ	534
1. Manažerská smlouva	534
2. Pracovní smlouva	541
3. Dohoda o změně pracovní smlouvy	542
4. Výpověď z pracovního poměru zaměstnavatele pro porušení pracovní kázně	543
5. Výpověď z pracovního poměru zaměstnavatele pro nesplňování předpokladů pro výkon práce zaměstnance	543
6. Výpověď ze strany zaměstnavatele	544
7. Výpověď ze strany zaměstnavatele z důvodu organizačních změn	545
8. Výpověď z pracovního poměru daná zaměstnancem	546
9. Žádost o rozvázání pracovního poměru dohodou	546
10. Odmítnutí žádosti zaměstnance o rozvázání pracovního poměru dohodou	547
11. Skončení pracovního poměru dohodou	547
12. Dohoda o pracovní činnosti	548
13. Dohoda o provedení práce	549
14. Dohoda o hmotné odpovědnosti	550
15. Dohoda o zvýšení kvalifikace	551
V. PŘEDPISY, KTERÉ VYDÁVÁ ZAMĚSTNAVATEL	553
1. Vnitřní předpis	553
2. Pracovní řád	555
VI. NĚKTERÉ VÝKLADOVÉ PROBLÉMY NOVELY ZÁKONÍKU PRÁCE	565
VII. REJSTRÍKOVÁ ČÁST	581
1. Rejstřík pojmů ze zákoníku práce a z nařízení vlády k zákoníku práce	581
2. Přehled předpisů z oblasti pracovněprávní, sociálněprávní, mzdové a z úseku zaměstnanosti	585